

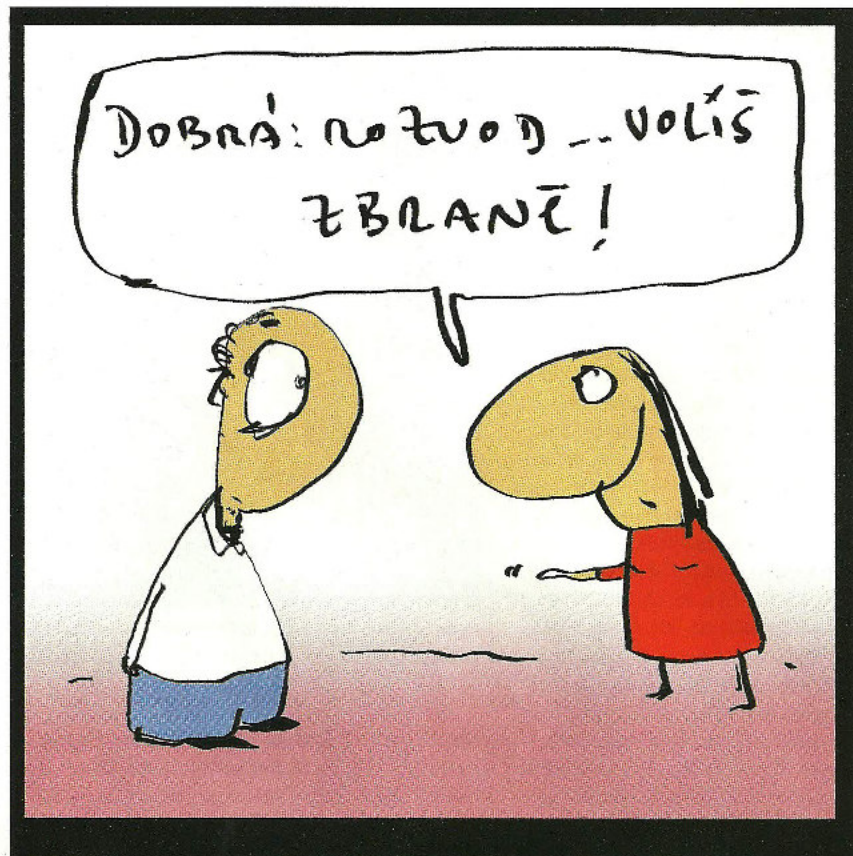
V mediálních sporech o porozvodovou péči o dítě se velmi často objevuje jméno psycholožky Aleny Uváčikové, která vystupuje jako odborný poradce v celé řadě *caus syndromu zavrženého otce*. Vypracovali jsme **MANUÁL PRO OTCE**, jak se působení této nevěrohodné, a dokonce pravomocně odsouzené dámy bránit.

TEXT JIŘÍ X. DOLEŽAL
KRESBA MAREK DOUŠA

JAK MI NA STOLE ROSTE HROMADA CAUS děsivých sporů o porozvodovou péči o dítě, získávám dojem, že skutečné zlo není v drogách, korupci či organizovaném zločinu, ale v nás samých; v momentech, kdy nevládáme spory s bývalými partnery. Před několika týdny však do celé série případů otců, jimž hysterická matka jejich dítěte odírá právo dítě vychovávat, či dokonce jenom vidat, přibyl jeden zvláštní.

PRVNÍ POSUDEK

Od pána (jména rodičů ani dětí, o které se rodiče prou, Reflex nezveřejňuje), jenž našemu časopisu věří, jsem dostal dva posudky. Pán se soudí se svou bývalou ženou o střídavou péči o dítě. Ona nesouhlasí a chce dítě jen pro sebe. Jeden posudek, který nařídil obvodní soud pro Prahu 5, vypracoval mediálně známý psycholog PhDr. Karel Humhal. Najdeme v něm celou řadu výroků, jež ilustrují, že dítě má kladný vztah k matce i k otci a bylo by ochuzeno, kdyby mělo o jednoho z rodičů přijít. Dočteme se například: „Reakce chlapce na otce byla velice radostná, citová. ... Podle výpovědi chlapce se mu u táty líbí nejvíc, jsou tam kolem domečky a bazén. ... Na světě má nejraději tátu.“ Stejně nekompromisně pozitivní je Humhalův závěr posudku: „Citový vztah k oběma rodičům má chlapec

Narazíte-li u sporu o dítě na nevěř

KDYŽ JE M

kladný, těsnější k otci. Chlapec by měl mít zajištěnou s ohledem na své citové vztahy a potřeby péči obou rodičů. Z pohledu chlapce by byla ideální střídavá výchova v péči obou rodičů, nejspíš po týdnu.“

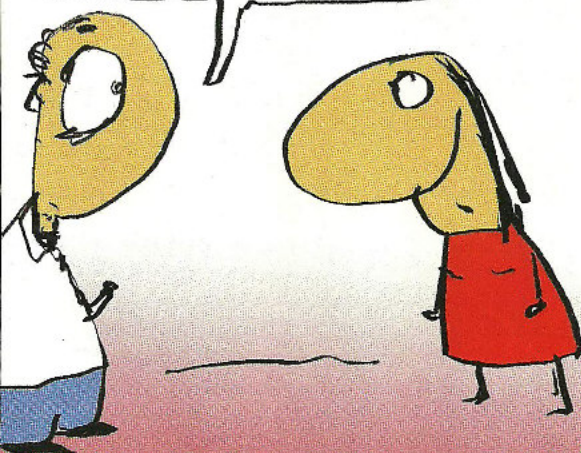
Alena Uváčiková se k problému vyjádřit nechce

Druhý posudek, jež do spisu založila matka chlapce, vypracovala PhDr. Alena Uváčiková. V záhlaví stojí její jméno a nápis „specializované pracoviště pro asistovaný styk rodičů s dětmi, psychologické poradenství a psychodiagnostika“. Velkou část posudku či dobrozdání věnuje doktorka Uváčiková výpovědi matky, které ovšem uvedením v posudku nabývají váhy sdělení odborníka: „Otec téměř vždy odpovídá na žádost matky „bez komentáře“ nebo jsou odpovědi výhrůžky, vydírání a zastrašování udáním na OSPOD nebo žádá u soudu výkony rozhodnutí a pokuty pro matku. S otcem není možné se dohodnout.“

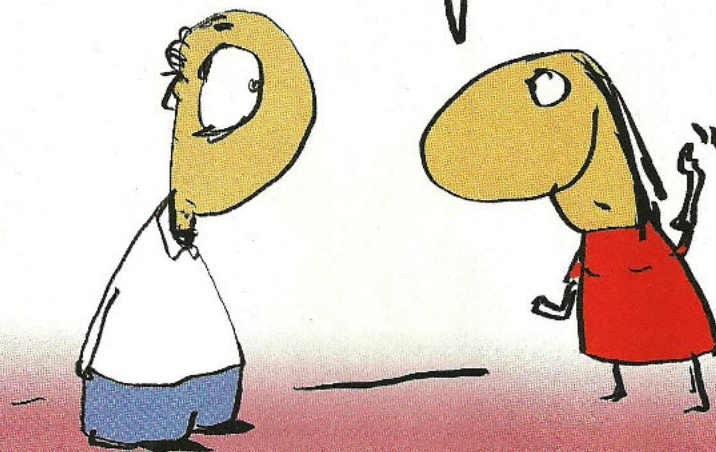
O tom, zda dítě má, či nemá k oběma rodičům kladný vztah – a je tudíž žádoucí střídavá péče –, nenajdeme v textu ani slovo. Zato se tam dočteme: „Chlapec nového partnera matky považuje za svého tátu. Chlapec jako svou rodinu vnímá jeho, matku a sebe.“ O tom, jaký má vztah ke skutečnému otci, ani muk. A na závěr drobná poznámka doktorky Uváčikové, když se vyjadřuje k hyperaktivitě chlapce: „Dítě není schopno zvládnout střídání škol, závažným problémem je pro ně i střídání učitelů.“ Z čehož samozřejmě vyplývá, že – samozřejmě čistě z potřeb dítěte – není vhodná ani střídavá péče.

Skutečný otec chlapce navíc říká: „Syn mi sdělil, že mu paní doktorka Uváčiková říkala, že má

AVLE? NEČE?
PISTOLE?

DĚTI!

ohodného experta, lze se bránit!

MO PSYCHOLOG

dva tatínky. Já jsem starý tatínek a přítel jeho matky je nový tatínek. Požadovala po něm, aby kreslil na obrázky, když kreslí svou rodinu, jen nového tatínka, neboť ten s ním přece bydlí.“ Připomínám, že vyhodnocení kresby rodiny, to, koho dítě kreslí jako otce, může být závažným vodítkem při rozhodování o péči.

MATKÁM NA OBJEDNÁVKU

Když jsem psal první materiály o syndromu zavřené matky – otce –, opakovaně jsem se setkával s jménem doktorky Uváčkové u celé řady caus. Ale tehdy mi ještě nepřišlo nic podezřelého. Teprve když jsem se její činností začal zabírat podrobněji, vyšlo najevo, že asistuje jako psychologka u celé řady mediálně známých caus, v nichž dítě popuzené matkou bez nějakého objektivního důvodu tvrdošjně odmítá a zavrhuje svého otce.

Před několika měsíci jsme – jako polemiku s Mladou frontou Dnes – otiskli článek o otci, který rozhodnutím bývalé manželky nevidá svého desetiletého syna. Manželka chlapce proti otci popudila, ten kvůli tomu byl nějakou dobu v léčebně, z níž ho matka vyzvedla, odmítla sdělit otci, kde dítě je, a spolu se synem se skrývá před úřady. Přestože o tom, že chlapec má svého otce vidat a matka má chlapce otci předávat, rozhodl soud.

I v tomto šokujícím případě figuruje jako psychologka paní doktorka Uváčková. S tím, že zastává zájmy matky porušující zákon. Redaktoru Radovanu Slánskému pro MF Dnes k tomu, že byl chlapec poslán do léčebny, dokonce potvrdila, že jde o zneužívání psychiatrie: „Takovými kroky míříme znovu k totalitnímu režimu, kdy se zavíraly osoby nesouhlasící s marxismem leninismem. Trvalo patnáct let, než nás odborná obec v Evropě a vůbec ve světě začala akceptovat. A teď se znovu opakuje totéž? Toto nejsou metody, jak vychovávat dítě, to je vydírání a normální zločin.“

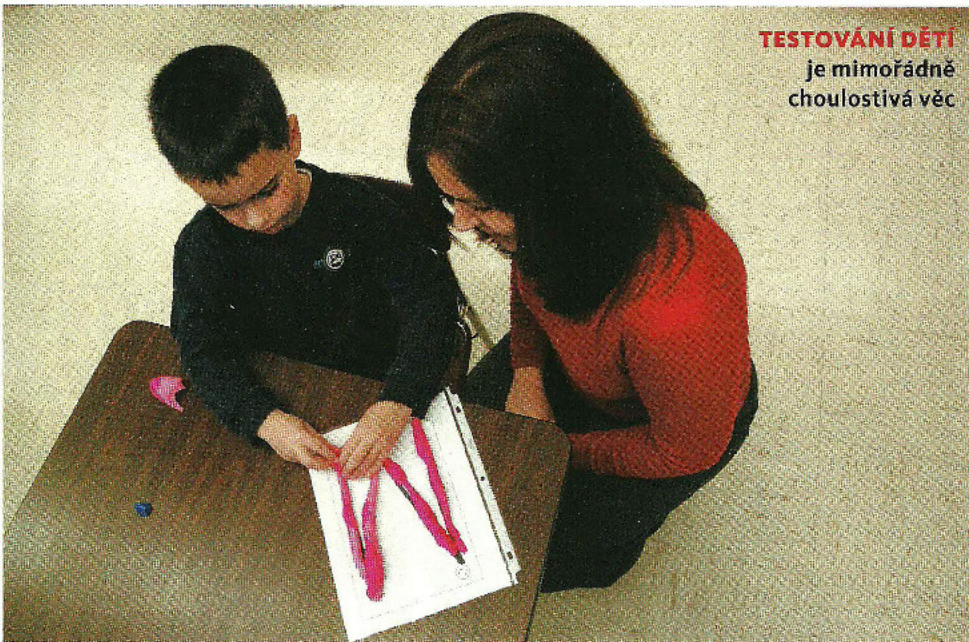
Další slavná causa, v níž paní doktorka figuruje, je causa dívky, která – popuzena matkou – musela trávit prázdniny v několika léčebnách, aby si na neutrálním území a bez destruktivního vlivu matky ujasnila, že její otec není zas až takový padouch, jak vypráví maminka. Na adresu soudce, jenž dívku do léčebny poslal, doktorka Uváčková řekla: „Jsem přesvědčena, že systematicky dívku týrá,“ uvedla MF Dnes.

V causách však paní doktorka vystupuje nikoliv jako znalkyně, ale jako psychologka onoho dítěte, o které je veden spor. Jak je možné, že se v její ordinaci kumulují tolik dětí zavrhuje svých otce? Sami otcové to v bohatých diskusích na Internetu vysvětlují tak, že paní doktorka dělá

posudky na objednávky matek, aniž by vůbec brala v úvahu jakékoliv informace ze strany otců. Pokusím se tedy paní doktorku kontaktovat, aby se k těm pochybnostem kolem jejího působení mohla vyjádřit. Na e-mail neodpověděla. Telefon nebrala. SMS, v níž ji žádám o rozhovor, byla doručena, ale paní doktorka na ni neodpověděla. Zato od té chvíle, co znala mé číslo, pokaždé, když jsem jí zavolaal, tak hovor okamžitě típla.

NEVÍ, CO MLUVÍ?

Podrobnějším zkoumáním činnosti paní doktorky však musí člověk dojít k názoru, že nejenže se dá považovat za experta poněkud pochybné pověsti, ale také chvílemi jako by nevěděla, co říká. V dubnu letošního roku ji soud zprostil obžaloby z křivé výpovědi před soudem, již na ni podal soudce. V případě dívky umístěné přes prázdniny v léčebnách paní doktorka vypověděla, že si dívku při jednom ze setkání otec dívky od matky nevyzvedl, že na schůzku vůbec nepřišel. Řada svědků vypověděla, že otec dívky se řádně pro dceru dostavil, a paní doktorka Uváčková měla na krku žalobu. Soud ji však obžaloby zprostil pro rozpory ve výpovědích svědků – ti však vypovídali o dějích, které se udály před šesti lety, a drobné rozpory byly zcela zákonité.

**TESTOVÁNÍ DĚTI
je mimořádně
choulostivá věc**

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Do méně úředního jazyka přeloženo: Když je soudce zodpovědný, tak si věrohodnost takových Uváčikových ověří sám. Když to opomine, dostanou slovo. Což mi přijde fakt nedostatečné. Obzvláště když prostudují výpovědi obětí její psychologické péče. Jedna za všechny:

UNIVERZITNÍ ÚTOČIŠTĚ

„Schůzky se synem a v přítomnosti dr. Uváčkové se změnil v horor, jehož absolvování mě stojí poslední zbytky sil a sebeúcty. Přikláním se k tomu, že se nejedná z její strany o ‚neupřímnost‘, je to spíše problém přesvědčivosti a mazanosti matky mého syna, což spolu s evidentním nedostatkem inteligence Dr. Uváčkové vede k jejímu svatému rozhořčení. Potud jsem schopen se postavit čelem všemu, leč jak se mám stavět k tomu, že jsem před synem stále napadán. Oblíbené je: Jste psychopat, pošlu tě na léčení, tvoje matka musí být hotová z toho, co zplodila, táta je na rozdíl od maminky nenormální. Několikrát jsem byl osloven ‚Ty somár‘ a to už si vůbec neumím vysvětlit.

Vím, že už bylo dosaženo toho, co matka mého syna zamýšlela (tj. izolovat mě od syna), nicméně bych se rád pokusil alespoň změnit osobu, která je ‚odpovědná‘ za styk. A k tomu mi chybí nástroj. Pokud jste schopen mi poradit, budu velmi rád. S pozdravem ing. Jiří“

Rozhodl jsem se tedy vypátrat, jak se může nejen inženýr Jiří, ale každý otec, jehož hysterická exmanželka si najala psychologa pořápance, bránit. Vydal jsem se hledat odpověď na katedru psychologie filozofické fakulty Univerzity Karlovy, mou rodnou školu. Přijala mne docentka Ilona Gillernová a doktor Vladimír Mertin, tedy vedoucí a zástupce vedoucího katedry.

„Metoda obrany samozřejmě existuje, je jednoduchá a řada soudů ji už umí využívat,“ dozvím se, když položím dotaz, co dělat v případě, že ve sporu o dítě se objeví doktorka Uváčková nebo někdo jí podobný. Psycholog může před soudem vystupovat ve dvou odlišných rolích – jako svědek (Uváčková ve zmíněných causách) nebo jako znalec. V obou případech mohou, jedná-li se o nesolidní osobu, do výpovědi neblaze zasáhnout subjektivní faktory – svědek lže, je vyšinutý, má takovou osobnostní strukturu, že neumí vypovídat jinak než účelově. Důvodů může být mnoho, a tak v případě nesolidního svědka či znalce má soud i strana sporu právo vyžádat si na problém – třeba na vhodnost střídavé péče – posudek instituce. K takovým posudkům není v Česku certifikovaných mnoho institucí, ale filozofická fakulta k nim patří. „Pak se na vypracování posudku podílí tým vědců a podepisuje jej osobně pan děkan, takže je jakákoliv objektivní zátěž posudku vyloučena,“ říká mi nakonec paní docentka. Mnohé soudy prý už téhle možnosti užívají standardně, zrovna teď řeší posudek pro východočeského soudce, který si je u FF objednáva opakovaně.

INSTITUCIONÁLNÍ POSUDEK

se podle všeho jeví jako konečná obrana před nějakými Uváčikovými, před nevěrohodnými svědky či znalci. Takže máte-li v okolí někoho, kdo bojuje o svoje dítě a nějak mu nesedí posudky či výpovědi psychologů, předejte mu prosím tento text!

Přestože v této cause Uváčková vyvázla, v jiné byla odsouzena. V roce 2008, kdy byl její manžel souzen a odsouzen za pokus o vraždu, paní doktorka Uváčková několikrát telefonovala soudkyni a státní zástupkyni v cause jejího manžela vystupujícím. Sdělila soudkyni mimo jiné, že je „kráva a svině“, přála jí nemoc, smrt, smrt jejich dětí a další libůstky. Státní zástupkyně rekla: „Ty svině, budeš poslouchat, zabiju,“ a její nadřizené pak sdělila, že má státní zástupkyně chodit s ochrankou, protože ji zabije a vyvraždí jí celou rodinu. Uváčková dostala deset měsíců podmíněně ze zkušební lhůtou osmnáct měsíců.

Z uvedeného dostatečně jasně vyplývá, že paní Uváčková je zcela nevěrohodná a že chvílemi – v plném významu té fráze – neví, co mluví. Nadávat soudkyni a vyhrožovat jí smrtí je nejen

ministerstva spravedlnosti. Nicméně pokud, jak píšete, vystupuje PhDr. Uváčková v pozici svědka, a nikoliv znalkyně ad hoc, pak zmíněná možnost přezkumu její výpovědi samozřejmě nepřipadá v úvahu. Jestliže je dotyčná skutečně v pozici svědka, pak podle občanského soudního řádu (§ 126) platí, že soud má posuzovat okolnosti, jež mohou mít vliv na svědkovu věrohodnost. Zjistí-li soud okolnosti, které svědkovu věrohodnost mohou ovlivnit (takovou okolností může být podle komentáře k občanskému soudnímu řádu například příbuzenský poměr k účastníkům řízení či vlastní zájem na určitém způsobu rozhodnutí), neznamená to nezpůsobilost svědčit – soud však tyto okolnosti vezme v úvahu při hodnocení výpovědi. Okolnosti, jež mohou mít vliv na věrohodnost

V PŘÍPADĚ NESOLIDNÍHO SVĚDKA ČI ZNALCE MÁ SOUD I STRANA SPORU PRÁVO VYŽÁDAT SI NA PROBLÉM POSUDEK INSTITUCE

restný čin, ale zároveň jasný důkaz o narušené psychické integritě toho, kdo tak činí. Nelze samozřejmě z podobných výroků stanovit Uváčkově psychiatrickou diagnózu, ale v hovorovém slova smyslu se bezesporu chová jako blázen.

Přesto je tato dáma brána v potaz jako relevantní svědek v celé řadě caus, jež se týkají toho nejchoulostivějšího – sporů o děti.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

mi odpoví na dotaz, co s tím, obšírně, ale ne úplně konkrétně: „Soudce lze o problematických osobách nebo jiných významných skutečnostech informovat běžnými komunikačními prostředky, ministerstvo tak nejčastěji činí prostřednictvím předsedů krajských soudů. O možnosti přezkoumání znaleckého posudku formou revizního posudku jiným znalcem nebo znaleckým ústavem soudci vědí a běžně tak činí. Mohou k tomu využít i kontaktní informace ze seznamu znaleckých ústavů, který je veřejně přístupný na internetových stránkách

svědka, by soud měl zjišťovat hned na počátku výslechu. O tom, zda soud svědka vyslechne, nebo ne, rozhoduje vždy soudce – účastník svědka může navrhnout, ale konečné slovo má vždy soud. Účastník řízení má samozřejmě právo vyjádřit se ke všem provedeným důkazům, a tedy i k svědecké výpovědi. V tomto vyjádření může popsat všechny rozhodné skutečnosti, které by mohly mít vliv na posuzování věrohodnosti svědecké výpovědi. Co se týče hodnocení důkazů ze strany soudu, soud důkazy v souladu s občanským soudním řádem hodnotí podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Soudce musí vždy uvážit podle všech jemu dostupných informací, jakou váhu svědecké výpovědi přizná. V této souvislosti je třeba dodat, že křivá výpověď je trestným činem podle § 346 trestního zákona,“ napsala mi tisková mluvčí ministerstva Tereza Palečková.